

[Ministeren for offentlige arbejder.]

per for at afholde efter foreningens ikrafttræden.

Med hensyn til investeringerne har vi haft 3 alternative udbygningsplaner at gå ud fra. Det mindst omfattende alternativ – DSBs Plan 90 – svarer til et gennemsnit på 119 mill. kr. om året. De 2 andre alternativer – fremsat af hovedstadsrådet – er mere omfattende og svarer til henholdsvis 220 og 311 mill. kr. i årligt gennemsnit.

I lovforslaget har man imidlertid valgt i stedet at tage udgangspunkt i de gennemsnitlige årlige budgettal for perioden 1975-76-1979-80. Investeringsandelen af statstilskuddet er herefter fastsat til 175 mill. kr. om året, hvilket er ca. 25 mill. kr. mindre end gennemsnittet af de nævnte budgettal.

Med et driftstilskud – fastsat med udgangspunkt i de senest foreliggende regnskabstal – på 113 mill. kr. bliver grundbeløbet i det samlede statstilskud på 288 mill. kr. pr. år, der så – som nærmere beskrevet i bemærkningerne – skal reguleres for løn- og prisstigninger.

I anledning af de røster, der har været fremme, om, at hovedstadsområdet i forhold til resten af landet skulle få et for stort tilskud til den lokale banetraffic, må jeg erindre om, at det hele tiden har været – og stadig er – regeringens erklærede målsætning at få så stor en del som muligt af persontrafikken i de store sammenhængende byområder som hovedstadsregionen afviklet med baner og busser. Derfor må staten have en væsentlig interesse i, at også banetrafficen i hovedstadsområdet fortsat udbygges og forbedres – naturligvis uden at det skal ske på bekostning af banetrafficen i den øvrige del af landet.

Det må i denne forbindelse ikke glemmes, at en fortsat udbygning af den kollektive trafikbetjening i hovedstadsområdet har været en forudsætning for, at statens tilskud til vejanlæg i området har kunnet holdes på de senere års forholdsvis lave niveau. Staten bidrager således slet ikke til udbygningen af primærgadenettet i København.

Hovedstadsrådet skulle med det foreslåede statstilskud få mulighed for at give området en rimelig kollektiv trafikbetjening. Ét forhold vil jeg dog pege på i denne forbindelse.

Når DSB fortsat skal udføre banetrafficen og baneanlæggene som entreprenør for hovedstadsrådet, må det naturligvis ikke være sådan,

at staten gennem sine personale- og budgetrammer for DSB hindrer disse i at opfylde funktionen som entreprenør for hovedstadsrådet, således at hovedstadsrådet af den grund ikke kan realisere sine ønsker om nyanlæg af baner, køreplanændringer m. v.

Hermed være naturligvis ikke sagt, at hovedstadsrådet skal blive en slags stat i staten. Hovedstadsrådet må selvfølgelig også på dette område – på lige fod med amtsråd og kommunalbestyrelser – følge de aftaler f. eks. om takten i investeringsaktiviteten m. v., som staten og de kommunale organisationer til enhver tid måtte blive enige om.

De to andre lovforslag, hvorefter beslutningerne om anlæg af Lundtoftebanen og Citybanen samt ekspropriationsbestemmelserne for eventuelle tunnelbaneanlæg ophæves, er en konsekvens af foreningsforslaget, som indebærer, at beslutningsmyndigheden med hensyn til anlæg af nye lokalbanestrækninger i hovedstadsområdet for fremtiden overføres til hovedstadsrådet. Derfor har jeg fundet det rigtigst at fremsætte de tre lovforslag under ét.

Med disse ord, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til de enkelte lovforslag, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslagene til hurtig og velvillig behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Glistrup) (FP):

Jeg tillader mig herved at fremsætte *forslag til lov om enarmede tyveknygte m. v.* Jeg skal henvise til lovforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger i forbindelse med industrielle processer m. v.*

Forslag til lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger i forbindelse med industrielle processer m. v. blev fremsat i folketingsåret 1976-77, 1. samling (lovforslag nr. L 125). Forslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet og bortfaldt ved udskrivelsen af valg til folketinget i januar 1977.

Det forslag, som nu fremsættes, er på nogle punkter, som jeg skal omtale nærmere, ændret i forhold til det oprindelige lovforslag. Sigtet med lovforslaget er imidlertid uændret, nemlig gennem tilskud at stimulere til investeringer i

[Handelsministeren.]

energibesparende foranstaltninger i erhvervslivets fremstillingsprocesser, som ellers ikke kan påregnes at blive gennemført.

Som anført i den tidligere fremsættelsestale – og som det også er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget – er besparelser i energiforbruget et centralt element i regeringens energiplan.

Den stigning i energiforbruget, som i den senere tid på ny har kunnet konstateres, understreger i forbindelse med udsigten til stadig højere importpriser behovet for, at der gennemføres de størst mulige besparelser i energiforbruget.

Den offentlige støtte til gennemførelse af energibesparende foranstaltninger har indtil nu hovedsagelig været koncentreret om støtte til energibesparende investeringer i bygninger.

Det er imidlertid nødvendigt, at der også gennemføres besparelser i det energiforbrug, der medgår til fremstillingsprocesser i industri og håndværk m. v. På dette område er det i regeringens energiplan skønnet, at det i planen opstillede mål for energibesparelser vil kræve investeringer på godt 1 mia kr. frem til 1985 og yderligere ca. 0,5 mia kr. i tiåret frem til 1995.

Der er ingen tvivl om, at mange virksomheder allerede har gennemført energibesparende foranstaltninger som følge af de høje energipriser. Ofte vil den privatøkonomiske interesse i gennemførelse af sådanne foranstaltninger imidlertid ikke kunne konkurrere med andre investeringsbehov i virksomheden og vil derfor blive udskudt eller slet ikke gennemført.

Med sigte på at fremme gennemførelsen af sådanne ud fra en samfundsmæssig betragtning særdeles ønskelige energibesparende foranstaltninger blev det som led i augustforliget besluttet at søge en ordening gennemført, hvorefter der kan gives tilskud til erhvervsvirksomheder til gennemførelse af besparelsesforanstaltninger i fremstillingsprocesserne. I forbindelse med fastlæggelse af foranstaltninger med særligt beskæftigelsesfremmende sigte blev det i februar 1977 aftalt at forøge midlerne hertil, således at der nu foreslås afsat et tilsagnsbeløb på 80 mill. kroner imod 40 mill. kroner i det oprindelige lovforslag.

Ifølge forslaget kan der i forbindelse med ændringer i produktionsanlæg ydes statstilskud til fremstillingsvirksomheder inden for industri og håndværk og til andre virksomheder, der

anvender særlig energikrævende processer, samt til udskiftning af fiskerbådsmotorer, når disse foranstaltninger resulterer i en væsentlig bedre energiudnyttelse.

I forhold til det tidligere lovforslag er der grund til at fremhæve følgende ændringer:

Af praktiske og administrative grunde foreslås loven gjort permanent for så vidt angår tilskud til industri og håndværk, idet det må forudses, at der igennem nogle år vil være behov for tilskud til energibesparende foranstaltninger inden for disse områder. Loven er foreslået udformet sådan, at der i lys af behovet og af den statsfinansielle situation kan fastsættes tilsagnsrammer på de årlige finanslove for ydelse af statstilskud.

Det maksimale tilskud foreslås forhøjet fra 400.000 kr. til 800.000 kr.

Tilsagnsrammen for finansåret 1977–78 er som før nævnt foreslået udvidet med 40 mill. kr., samtidig med at lovens anvendelsesområder er udvidet.

Det er medtaget i loven, at der kan gives tilskud til udvikling af standardløsninger for specifikke brancher inden for håndværk og den mindre industri og tilskud til investeringer på mindre end 100.000 kr., der er baseret på de nævnte standardløsninger.

Der kan anvendes 10 mill. kr. til tilskud til udskiftning af fiskerbådsmotorer. Denne ordning er foreslået administreret af fiskeriministeriet.

Som følge af de foreslåede ændringer er det fundet hensigtsmæssigt at inddele lovforslaget i kapitler, således at kapitel 1 angiver lovens område, kapitel 2 omhandler tilskud til energibesparende foranstaltninger i forbindelse med industrielle processer m. v., hvor investeringen udgør mindst 100.000 kr., kapitel 3 omhandler tilskud til samme formål, hvor investeringen udgør mindre end 100.000 kr., kapitel 4 omhandler tilskud til energibesparende foranstaltninger i fiskerfartøjer, og kapitel 5 indeholder fælles bestemmelser.

Efter forslagens *kapitel 2* kan fremstillingsvirksomheder inden for industri og håndværk samt andre virksomheder, der anvender særlig energikrævende processer, opnå statstilskud til energibesparende procesændringer, når investeringen i den energibesparende foranstaltning andrager mindst 100.000 kr. Størrelsen af det fornødne incitament vil variere fra tilfælde til tilfælde, men det må antages, at investeringer af betydning for samfundets samlede energiø-

[Handelsministeren.]

konomi i en række tilfælde ikke vil blive foretaget, medmindre der kan tilbydes ret kraftige incitament. Da tilskuddet vil være skattepligtigt for virksomhederne, har vi derfor ikke ment at kunne operere med et tilskudsmaksimum på mindre end 40 pct.

Det er vigtigt, at støtten ydes til projekter med størst mulig effekt. Dette kræver en omhyggelig udvælgelse, som ikke vil være mulig, hvis tilskuddene spredes over et stort antal projekter, der hver især har begrænset effekt. Forslaget opererer derfor med en mindstestørrelse på de enkelte projekter på 100.000 kr. På den anden side har vi ikke ment, at nogle få meget store investeringer bør lægge beslag på størstedelen af tilskudsmidlerne. I det tidligere lovforslag var der derfor fastsat en maksimumsgrænse på 400.000 kr. for tilskud til et enkelt projekt. Det må erkendes, at denne grænse var ret snæver, og på denne baggrund og i betragtning af den væsentligt forøgede tilsagnsramme foreslås det at sætte 800.000 kr. som maksimum for det tilskud, der normalt kan ydes til et enkelt projekt.

Kun virksomheder af en vis størrelse og med et væsentligt forbrug af procesenergi kan komme i betragtning under denne ordning, idet mindre virksomheders forbrug af procesenergi sjældent vil være så stort, at en investering i energibesparende foranstaltninger kan beløbe sig til de 100.000 kr., der er minimum i forslagens kapitel 2.

Lovforslagets *kapitel 3* tager derfor sigte på støtte til virksomheder, hvor investeringer i en energibesparende foranstaltning ikke beløber sig til 100.000 kr. Energiforbruget i sådanne virksomheder vedrører i alt overvejende grad lokaleopvarmning og lignende formål. Til besparelse på dette område er der mulighed for at opnå tilskud i medfør af boligministeriets lovgivning om statstilskud til energibesparende foranstaltninger vedrørende bygninger. Imidlertid er det ønskeligt, at der også findes udvej for at støtte procesenergieksparerende foranstaltninger inden for den store kreds af mindre virksomheder. Der vil her være behov for en administrativt enklere løsning.

Det er derfor foreslået, at der kan anvendes indtil 10 mill. kr. af tilsagnsrammen dels til tilskud til udvikling af standardløsninger for specifikke brancher inden for håndværk og den mindre industri, dels til investeringer på min-

dre end 100.000 kr., når disse er baseret på de nævnte standardløsninger.

Udvidelsen af tilsagnsrammen for finansåret 1977-78 til 80 mill. kr. har skabt grundlag for, at det i lovforslagets *kapitel 4* som en éngangsforanstaltning er foreslået at afsætte i alt 10 mill. kr. til tilskud til udskiftning af fiskerbådmotorer med dårlig energiøkonomi. Der er her tale om såkaldte semidiesel- eller glødehøvedmotorer, der ved udskiftning med dieselmotorer med samme motorydelse kan give besparelser i brændstofforbruget på 30 pct. Det er en betingelse for ydelse af tilskud, at motor-kraften ikke forøges, idet den energibesparende effekt af udskiftning herved ville kunne sættes over styr.

Tilsvarende vil der ikke kunne ydes tilskud til udskiftning af ældre motorer, hvor udskiftning under alle omstændigheder vil være påkrævet på grund af motorens nedslidning.

Administrationen af denne ordning er forudsat varetaget af fiskeriministeriet.

Jeg skal med disse ord tillade mig at anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og villige behandling.

Desuden har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om forsikringsvirksomhed*.

Forsikringsloven er sidst blevet ændret i 1975 som følge af EFs 1. skadesforsikringsdirektiv. Under debatten i folketinget om ændringsloven blev der – som det også er sket ved andre lejligheder – fra flere sider udtrykt ønske om en almindelig revision af loven, et ønske, som jeg har søgt at opfylde ved fremsættelsen af dette lovforslag.

Ved fremsættelsen har regeringen haft en række principielle erhvervs- og forbrugerpolitiske synspunkter for øje.

Det har været naturligt at søge denne lov, der omhandler det offentliges indseende med forsikringserhvervet, bragt på linie med den lovgivning, der omhandler det offentliges indseende med anden tilsvarende form for erhvervsudøvelse, der er undergivet særligt offentligt tilsyn. Her tænker jeg på bank- og sparekassevirksomhed, hvor tilsynslovgivningen blev fornyet og moderniseret for få år siden. Også den revision af aktieselskabslovgivningen, der fandt sted i 1974, er herved fulgt op i denne tilsynslovgivning. Herved imødekommes ønsket om mere åbenhed og